

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA

I PRIRODE

10000 Zagreb, Ulica Republike Austrije 14

Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 3717 149

KLASA: UP/I-351-03/14-08/17

URBROJ: 517-06-2-1-1-14-16

Zagreb, 22. svibnja 2014.

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode na temelju članka 84. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13), te članka 27. stavka 1. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13) i odredbe članka 4. stavka 3. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, brojevi 64/08 i 67/09), na zahtjev nositelja zahvata Hrvatske elektroprivrede d.d., sa sjedištem u Zagrebu, Ulica grada Vukovara 37, te nakon provedenog postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, donosi

RJEŠENJE

- I. Za namjeravani zahvat – mala hidroelektrana (MHE) Krčić – potrebno je provesti postupak procjene utjecaja na okoliš.**
- II. Za namjeravani zahvat – mala hidroelektrana (MHE) Krčić – potrebno je provesti Glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.**
- III. Ovo rješenje objavit će se na internetskim stranicama Ministarstva na propisani način.**

Obrazloženje

Nositelj zahvata Hrvatska elektroprivreda d.d. iz Zagreba, sukladno članku 28. stavku 2. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš, 28. veljače 2014. godine je Ministarstvu zaštite okoliša i prirode (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) podnio zahtjev za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš male hidroelektrane (MHE) Krčić. Uz zahtjev je priložen Elaborat o zaštiti okoliša, koji je u veljači 2014. godine izradio ovlaštenik Ekonerg d.o.o. iz Zagreba, koji ima važeću suglasnost Ministarstva za izradu dokumentacije uz zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš (KLASA: UP/I-351-02/13-08/91; URBROJ: 517-06-2-2-2-13-3 od 5. studenoga 2013.). Voditelj izrade Elaborata je dr.sc. Vladimir Jelavić.

O zahtjevu nositelja zahvata, o kojem se rješava u ovom upravnom postupku, za pokretanjem postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš sukladno članku 28. stavku 3. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (u daljnjem tekstu: Uredba) i članku 7. stavku 2. točki 1. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, brojevi 64/08 i 67/09) na internetskoj stranici Ministarstva objavljena je 26. ožujka 2014. godine Informacija o zahtjevu za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš male hidroelektrane (MHE) Krčić (KLASA: UP/I 351-03/14-08/17; URBROJ: 517-06-2-1-1-14-2, od 20. ožujka 2014.).

Pravni temelj za vođenje postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš su odredbe članka 78. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša i odredbe članaka 27., 28., 29. i 30. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš. Naime, za zahvate navedene u točki 2. *Energetika* podtočki 2.2. *Hidroelektrane snage veće od 5 MW* Priloga II Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš, Ministarstvo zaštite okoliša i prirode provodi postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš. Postupak ocjene je proveden jer nositelj zahvata planira izgradnju višenamjenskog energetskog postrojenja derivacijskog tipa MHE Krčić. Izgradnjom i korištenjem zahvata očekuje se prosječna godišnja proizvodnja od 38 GWh električne energije.

Ministarstvo je u postupku ocjene dostavilo zahtjev (KLASA: UP/I-351-03/14-08/17; URBROJ: 517-06-2-1-1-14-3) od 20. ožujka 2014. za mišljenje Upravi za zaštitu prirode Ministarstva, Upravi vodnog gospodarstva Ministarstva poljoprivrede, Upravnom odjelu za zaštitu okoliša i komunalne poslove Šibensko-kninske županije, Gradu Kninu.

U dostavljenoj dokumentaciji (Elaboratu zaštite okoliša) navedeno je sljedeće: Izgradnja male hidroelektrane (MHE) Krčić za koju je ishoda građevinska dozvola 23. lipnja 1989. sukladno tada važećoj regulativi zaštite okoliša, obuhvaća dvije faze od čega se prva odnosi na izgrađeni agregat biološkog minimuma (ABM) instalirane snage 0,375 MW i prosječne godišnje proizvodnje od 1 GWh, a druga faza je već započeta izgradnja dva agregata ukupne instalirane snage od 7,86 MW i godišnje proizvodnje od 38 GWh. Akumulacija je planirana u nizvodnom dijelu doline potoka Krčića, nasutom branom cca 40 m uzvodno od slapa Topolje te otješnjenjem barijere i propusnog dijela brdske mase u bokovima. Širina krune brane bit će 4 m s nizvodnim i uzvodnim pokosom u nagibu 1:1,7. Kruna brane planirana je na koti 267,00 m n.m., a najveća visina brane od dna temeljnog klina do krune će biti 11,70 m. U sklopu radova za izgradnju cjelovitog projekta MHE Krčić do sada je završena prva faza. Na lokaciji je izgrađeno postrojenje biološkog minimuma (ABM MHE Krčić) koje za svoj rad koristi vode potoka Krčić. Osnovna je funkcija postrojenja napajanje vlastite potrošnje buduće hidroelektrane te ispušta vodu biološkog minimuma iz planirane akumulacije. Postojeći ABM MHE Krčić sastavni je dio planirane MHE Krčić koji se nalazi na izvoru rijeke Krke ispod slapa Topoljski buk kojim završava vodotok Krčić. Sastoji se od ulazne građevine za zahvaćanje vode, tlačnog čeličnog cjevovoda za dovod vode do agregata, podzemne strojarnice i odvodnog kanala. Dok se ne izgradi akumulacija za planiranu MHE Krčić koja će akumulirati vode rijeka Krke i Krčić, a pod čijim tlakom će se nalaziti izvor Krke, postojeći ABM MHE Krčić za pogon koristi samo vodu Krčića.

U mišljenju Uprave za zaštitu prirode (veza KLASA: 612-07/14-59/50, od 11. travnja 2014.) navedeno je da je slijedom provedenog postupka Prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu zahvata izgradnje MHE Krčić s obzirom na karakteristike zahvata, smještaj zahvata u odnosu na područja ekološke mreže te u odnosu na ciljne vrste i stanišne tipove, ocijenjeno, da nije moguće isključiti značajne negativne utjecaje na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, tijekom njegove izgradnje i korištenja, te je stoga za zahvat obvezno provesti postupak Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu. Uprava vodnog gospodarstva Ministarstva poljoprivrede je u svom mišljenju (KLASA: 351-03/14-01/55; URBROJ: 525-12/0904-14-3, od 25. travnja 2014.) navela da je sa vodnogospodarskog stajališta potrebna procjena utjecaja na okoliš. Upravni odjel za zaštitu okoliša i komunalne poslove Šibensko-kninske županije (KLASA: 351-03/14-01/6; URBROJ: 2182/1-15-14-2 od 2. travnja 2014.) se očitovao da se radi o složenom zahvatu koji se planira izvesti na vrlo osjetljivom zaštićenom krškom području u neposrednoj blizini izvora rijeke Krke i uz korištenje vode rijeke Krke iz samog izvora, ukoliko postoje za zahvat prostorno-planske pretpostavke, potrebno je provesti postupak procjene utjecaja na okoliš. U mišljenju Grada Knina (KLASA: 351-01/14-01/04; URBROJ: 2182-10-02-14-2, od 7. travnja 2014.) navodi se da je za planirani zahvat potrebno

provesti postupak procjene utjecaja na okoliš temeljem sveobuhvatne studije o utjecaju na okoliš.

U svezi informacije koja je objavljena na internetskim stranicama Ministarstva dostavili su mišljenja Institut Ruđer Bošković, Ekološka udruga "Krka" Knin, Hrvatsko biospeleološko društvo, Javna ustanova Zaštićene prirodne vrijednosti Šibensko-kninske županije, Udruga za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce, Zeleni forum i Zelena Istra.

Institu Ruđer Bošković i Nacionalni park Krka su dostavili mišljenje da je potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš jer su neophodna dodatna istraživanja (speleološka, geološka i biospeleološka), te izrada detaljnog nacрта špilje ispod Topoljskog buka. Dodatna istraživanja speleoloških objekata (Pećina kod starog mlina, Špilja Duliba, Špilja Duliba mala, Jejinska Pećina, Kaluđerska Pećina), nužna su prije potapanja. Nizvodno od zahvata je Nacionalni park Krka u kojem je sedra ključni fenomen pa bi trebalo izraditi procjenu utjecaja promjene temperature na precipitaciju sedre u NP Krka.

Ekološka udruga "Krka" Knin, Hrvatsko biospeleološko društvo, Udruga za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce i Zelena Istra mišljenja da je potrebna procjena utjecaja na okoliš temelje na spoznaji da se u Prostornom planu uređenja Grada Knina ("Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije", broj 03/05) navodi da je za buduću vodoopskrbu Knina od posebne važnosti izvor rijeke Krke ispod Topoljskog buka kao najizdašnije vrelo u gornjem toku Krke. Njime je propisana obaveza čuvanja i zaštite izvora i podzemnih voda kojom se zabranjuju sve aktivnosti koje mogu ugroziti kvalitetu i kvantitetu vode potrebnu za vodoopskrbu. Državnim planom za zaštitu voda propisani su ciljevi mjera zaštite voda, a to je sačuvati podzemne vode koje su I. kategorije. Kao mjera navodi se zabrana gradnje na područjima gdje se ugrožava kakvoća vode izvorišta i podzemnih voda, a koja se koriste ili planiraju koristiti za javnu vodoopskrbu kao i ograničenja izgradnje i obavljanja djelatnosti na malim vodotocima ili krškim područjima gdje ispuštanje otpadnih voda može imati utjecaj na kakvoću vode i pored primjene potrebnih mjera zaštite. Također, ne postoji odluka o sanitarnoj zaštiti izvora rijeke Krke ali je Komunalno poduzeće d.o.o. Knin zatražilo utvrđivanje zone sanitarne zaštite te je postupak u tijeku. Zona sanitarne zaštite bitno utječe na sam projekt i daljnje postupanje u vezi sa projektom MHE Krčić te primjenu odredbi Uredbe o standardu kakvoće voda ("Narodne novine", broj 73/13) na sam izvor. Predmetni zahvat planiran je na području koje ima izuzetno biološko-ekološku vrijednost. Pored vrsta obuhvaćenih Naturom 2000 u gornjem toku rijeke Krke živi Zlousta pastrva koja je endem gornjeg toka rijeke. Naturom 2000 na lokalitetu Krčić štite se jezerski regoč, dalmatinski okaš, veliki potkovnjak, južni potkovnjak te sedrene barijere krških Rijeka Dinarida i špilje i jame zatvorene za javnost. Izgradnjom akumulacije i MHE mijenjala bi se temperature vode (sa 5 na 15°C) u kojoj obitavaju, osim Zlouste pastrve, i brojne druge vrste koje bi ovime bile ugrožene.

Javna ustanova Zaštićene prirodne vrijednosti Šibensko-kninske županije dostavila je mišljenje o potrebi provedbe procjene utjecaja na okoliš jer je lokacija planiranog zahvata na vrlo osjetljivom izvorišnom krškom području i unutar područja ekološke mreže, odnosno Natura 2000 područja.

Zeleni forum je dostavio mišljenje da je potrebna procjena utjecaja na okoliš jer se predmetni zahvat nalazi na području Krčića koji je dio ekološke mreže koja se smatra mrežom Natura 2000. Krčić je ujedno i zaštićeno područje, značajan krajobraz uz prijedlog prekategorizacije u posebni geomorfološki rezervat. U odnosu na zaštićene stanišne tipove prisutne na području planiranog predmetnog zahvata sukladno članku 99. Zakona o zaštiti prirode ("Narodne novine", broj 80/13) speleološki objekti su od posebnog interesa za RH i uživaju njezinu osobitu zaštitu.

Odredbom članka 27. stavka 1. Uredbe je propisano da u postupku ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš nadležno tijelo, na temelju pojedinačnih ispitivanja sukladno mjerilima (primjerice: kapacitet, snaga, površina i dr.) i/ili kriterija određenih u Prilogu V. ove Uredbe utvrđuje može li zahvat imati značajne utjecaje na okoliš i odlučuje o potrebi procjene. Slijedom svega navedenog, a nakon razmotrenih kriterija na temelju kojih se odlučuje o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš iz priloga V. Uredbe i dostavljenih mišljenja nadležnih tijela ovo Ministarstvo je utvrdilo da je potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš iz sljedećih razloga: Mala hidroelektrana Krčić (MHE) planirana je kao višenamjensko energetska postrojenje derivacijskog tipa sa 7,86 MW instalirane snage. Izgradnjom i korištenjem zahvata očekuje se prosječna godišnja proizvodnja od 38 GWh električne energije. Za rad MHE Krčić planira se koristiti hidroenergetski potencijal Krčića na prirodnoj sedrenoj barijeri slapa Topoljski buk (visina 40 do 42 m) i dodatni pad od 5 – 7 m što će se postići izgradnjom nasute pregrade (brane) smještene uzvodno od slapa. Vode Krčića površinski bi dotjecale u akumulaciju, dok bi se vode Krke uvodile pregrađivanjem izvorske špilje u sedrenoj barijeri slapa te otješnjenjem barijere i propusnog dijela brdske mase. Strojarnica je planirana na desnoj obali Krke oko 150 m nizvodno od vrela, nešto uzvodnije od starog mosta, blizu glavnog korita, a izlazi iz aspiratora su spojeni na kratki odvodni kanal do reguliranog korita Krke. Zahvat je planiran na području koje je zaštićeno temeljem Zakona o zaštiti prirode u kategoriji značajni krajobraz Krčić. Sukladno Uredbi o proglašenju ekološke mreže („Narodne novine“, broj 124/13) zahvat se nalazi unutar područja ekološke mreže: Područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2000917 Krčić. Područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2000918 Šire područje NP Krka nalazi se 5,8 km nizvodno od lokacije zahvata. Najznačajniji utjecaji na okoliš mogu se očekivati na području same akumulacije. Buduća akumulacija površine od 22,7 ha i zapremine 640.000 m³, potencijalno će utjecati na temperaturu zraka, vlagu, stvaranje magle i zračno strujanje. Značajan utjecaj očekuje se i zbog promjene morfologije vodotoka Krčić na mjestu planirane akumulacije i slapa Topolje, te značajnog utjecaja na sliku krajobraza. Umjesto dubokog slikovitog kanjona sa bogatim geološkim strukturama iz razdoblja trijasa i jure te bogatim denudacijskim reljefnim oblicima i sedrenim slapištima, u prostoru će se pojaviti velika vodena površina.

Promjenom hidroloških uvjeta zbog akumulacije doći će i do kvantitativnih i kvalitativnih promjena živog svijeta na prostoru lokacije zahvata, odnosno na dijelu vodotoka Krčić. Razvoj bentoskih zajednica u akumulaciji i novi uvjeti za razvoj planktonskih i nektonskih organizama svakako će utjecati na fizikalno-kemijske značajke kakvoće vode buduće akumulacije. Malen opseg akumulacije uvjetuje homotermiju s najvišom temperaturom do 16°C, a dnevne oscilacije u temperaturi utjecat će na oligotrofnost sustava akumulacije. Utjecaj planiranog zahvata je neposredan tijekom izgradnje i posredan zbog promjena vodnog režima u širem području zahvata. Tijekom izgradnje i/ili korištenja zahvata očekuje se značajan izravan utjecaj na flor i faunu.

S obzirom da će voda iz akumulacije s povećanim stupnjem trofije ispuštati u rijeku Krku preko slapa ne može se isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja na predmetno ciljno stanište. Nadalje, zbog zagrijavanja vode u akumulaciji može se očekivati značajan negativan utjecaj na stanišne uvjete u rijeci Krki nizvodno, zbog pojačane trofije u akumulaciji. Stoga se ne može isključiti značajne negativne utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže HR2000918 Šire područje NP Krka.

Rijeka Krka jedno je od malobrojnih staništa kritično ugrožene i strogo zaštićene vrste mekousne pastrve (*Salmo obtusirostris*). Mekousna pastrva je vrsta koja preferira čiste, hladne vode, bogate kisikom. Zbog provedbe planiranog zahvata može se očekivati promjena stanišnih uvjeta nizvodno u rijeci Krki što dodatno može ugroziti ovu vrstu. Potencijalno negativan utjecaj zahvata je i na ciljne vrste - šišmiše. Sve vrste šišmiša u Hrvatskoj zakonski su zaštićene. Područje predloženog zahvata (Izvor Krke-Krčić bušotina) je jedno od četiri Međunarodno važna podzemna skloništa za šišmiše na području Dinare. U špilji Izvor Krke

nalaze se porodiljne kolonije vrsta veliki potkovnjak (*Rhinolophus ferrumequinum*) i južni potkovnjak (*Rhinolophus euryale*). Stvaranjem akumulacije postojeće mjesto ulaska u postojeću bušotinu biti će poplavljeno, te će izgradnjom zahvata doći do trajnog zauzimanja staništa ovih vrsta. Uzimajući u obzir karakteristike zahvata i značajke ciljeva očuvanja HR2000917 Krčić nije moguće isključiti mogućnost utjecaja na šišmiše kao ciljeve očuvanja ekološke mreže HR2000917 Krči. Uz vodotok Krčić nalaze se livade koje su stanište dalmatinskog okaša (*Proterebia afra damata*) jedne od ciljnih vrsta područja ekološke mreže HR2000917 Krčić. Izgradnjom akumulacije livade će biti trajno poplavljene, te će doći do trajnog zauzimanja staništa zbog čega nije moguće isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ovu vrstu leptira.

Potrebno je detaljno obraditi utjecaj pregrađivanja izvorske špilje rijeke Krke u sedrenoj barijeri slapa te otješnjenje barijere i propusnog dijela brdske mase na sam izvor rijeke Krke, utjecaj injekcijske zavjese ispod brane i akumulacije na podzemne vode, utjecaj promjene temperature izvorske vode koja bi se iz izvora rijeke Krke podizala u akumulaciju na biljni i životinjski svijet.

Budući da se predmetnim zahvatom namjerava prevođenje voda izvora Krke u akumulacijski bazen, a što se planira postići „plombiranjem“ postojećeg izvora, te dizanjem razine podzemne vode za preko 40 m, predmetnom procjenom potrebno je s hidro-geološkog aspekta obraditi problematiku podizanja razine podzemne vode u zaleđu postojećeg izvora Krke, prvenstveno respektirajući karakteristike stijenske mase na predmetnom lokalitetu. Posebnu pozornost je potrebno obratiti na mogućnost stvaranja novih izvora i tokova vode (koja je u prirodnim uvjetima gravitirala izvoru Krke) uslijed rečenog podizanja razine podzemne vode.

Strojarnica MHE se nalazi u poplavnom području male vjerojatnosti rijeke Krke (prema studiji Preliminarna procjena poplavnih rizika na slivu Krke, Vodotok d.o.o., Zagreb), te bi trebalo ispitati utjecaj eventualnog plavljenja na istu, odnosno ispitati utjecaj velikih voda na rad iste. Potrebno je ispitati i mogući utjecaj akumulacijskog jezera MHE i preljevnih organa na stvaranje mogućih poplavnih valova, njihovu učestalost i općenito pogoršanje vodnog režima glede obrane od poplava. Nadalje, potrebno je dati osvrt na postojeću kakvoću vode, kao i na očekivanu (respektirajući izmjenjene rubne uvjete na zahvatu prvenstveno kroz predviđeno povećanje razine/tlaka) i to sa aspekta salmonidnog ribogojilišta. Potrebno je obraditi sve negativne utjecaje na površinske i podzemne vode koji bi se mogli javiti za vrijeme građenja predmetnog zahvata te za vrijeme rada i korištenja MHE Krčić kao i negativan utjecaj koji bi se mogao javiti u slučaju akcidentnih situacija, elementarnih nepogoda poput potresa, poplave, požara ili neprijateljskog djelovanja.

Točka I. ovog rješenja temelji se na tome da je Ministarstvo sukladno članku 78. stavku 2. Zakona o zaštiti okoliša i članku 27. stavku 1. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš ocijenilo, na temelju dostavljene dokumentacije, a prema kriterijima iz Priloga V. Uredbe, utvrdilo da će planirani zahvat imati značajan negativan utjecaj na okoliš i stoga je potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš.

Točka II ovog rješenja temelji se na tome da je Ministarstvo sukladno odredbama članka 77. stavak 1. Zakona o zaštiti okoliša i članka 30. stavka 9. Zakona o zaštiti prirode u okviru postupka ocjene o potrebi procijene provelo prethodnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu slijedom koje se nije mogao isključiti značajni utjecaj na ekološku mrežu i stoga je potrebno provesti Glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Obveza navedena u točki III. ovoga rješenja, da se na internetskim stranicama Ministarstva ono objavi, utvrđena je člankom 91. stavkom 2. Zakona o zaštiti okoliša.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Splitu, Put Supavla 1, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se navedenom Upravnom sudu predaje neposredno u pisanom obliku ili usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Upravna pristojba za zahtjev i ovo Rješenje propisno je naplaćena državnim biljezima u ukupnom iznosu od 70,00 kuna prema Tar. br. 1. i 2. Tarife upravnih pristojbi, Zakona o upravnim pristojbama („Narodne novine“, brojevi 8/96, 77/96, 95/97, 131/97, 68/98, 66/99, 145/99, 30/00, 116/00, 163/03, 17/04, 110/04, 141/04, 150/05, 153/05, 129/06, 117/07, 25/08, 60/08, 20/10, 69/10, 126/11, 112/12, 19/13, 80/13 i 40/14).

DOSTAVITI:

1. Hrvatska elektroprivreda d.d., Ulica grada Vukovara 23, Zagreb, **(R. s povratnicom)**
2. Pismohrana, ovdje